

**Отчет на Читалищното настоятелство
за дейността на НЧ „Наука – 1870 г.” гр.Троян през 2023 г.**

Народно читалище „Наука – 1870 г.“ е традиционно самоуправляващо се българско културно - просветно сдружение на жителите от град Троян, което изпълнява и държавни културно - просветни задачи.

Читалищната дейност се подпомага от Община Троян, тъй като, въпреки институционалната си независимост, читалището приема за приоритет в своята дейност Общинската културна политика.

Съгласно Закона за народните читалища и нашия Устав, върховен ръководен орган на читалището е Общото събрание. Към 31.12.2023 година членовете на читалището са 163, които са физически лица.

Всички пълноправни членове избират читалищното настоятелство и проверителна комисия.

Членовете на читалищното настоятелство, избрани на отчетно – изборно общо събрание през 2023 год., са:

- Д-р Виолета Койновска –председател на читалището
- Инж. Ангел Балев –зам. председател
- и членове:
 - Маргарита Гладкова
 - Инж. Лилия Цанкова
 - Димитър Пиронков
 - Д-р Росица Бузева
 - Инж. Иванка Църова
 - Валентин Бечев
 - Николай Тодоров
 - Стела Мавродиева
 - Инж. Веселин Дудевски
 - Архимандрит Стефан
 - Марин Дочев

Проверителната комисия е в състав:

- Стела Маринова – председател
- и членове:
 - Здравка Пеевска
 - Надка Колева

Екипът на троянското читалище се състои от 24 щатни служители - 11 магистри, 6 бакалаври, 7 със средно специално образование и 3 хоноровани ръководители и корепетитори нещатен персонал.

Те заемат длъжностите – секретар; организатор художествени колективи; счетоводител; касиер-реквизитор; хореографи; режисьор; библиотекари; осветител – огняр; сценичен работник - домакин; озвучител; хигиенист; преподаватели по китара, акордеон, флейта и преподаватели по пиано.

Работното време на читалището е от 7.30 до 20.00 часа без прекъсване от понеделник до петък. По време на празници или представления читалището е с ненормирано работно време.

При реализиране на кинопрожекции от м.юни до м.септември работното време на читалището е от 7.30 до 23.30 ч.

През 2023 г. реализирахме следната читалищна дейност:

Ще разгледаме дейността на читалището в направленията – библиотечно обслужване, художествено – творческа дейност, мениджърска дейност.

Едно от основните звена в читалището е читалищната библиотека с отговорник - Вихра Петрова. В екипа на библиотеката влизат още Тотка Станчева, Минко Цвятков и Весела Йорданова.

През изтеклата 2023 г. библиотеката продължи да работи за утвърждаването си като най-голяма за общината библиотека, както и за постигането на своите основни цели: качествено и бързо обслужване на читателите, оптимизиране и обновяване на библиотечния фонд, подбор и съхранение на информацията от периодичните издания, попълване на колекциите от фонд „Краезнание“. Привличането на повече читатели беше приоритет за нас и през изтеклата година. За тази цел разширихме рекламните инициативи на страниците на библиотеката във Фейсбук. Организирахме кът в библиотеката „Акцент на деня“, който е предназначен за привличане на вниманието на читателите върху различни книги.

От 18 до 26 април за 19-ти пореден път в читалището се проведе фестивалът „Дни на талантите и интересите“, на който библиотеката е основен организатор. Фестивалът бе под надслов: „Бъдещето през моите очи“. В него взеха участие 250 деца от общината в общо 11 категории: Изобразително изкуство, Вокално изпълнение, Инструментално изпълнение, Танцово изкуство, Мултимедийна презентация, Художествено слово и драматизация, Представяне на лично авторско творчество, Изложба на колекции и хоби, Изложба на домашни любимци, Кулинарна изложба, Карнавален костюм. На заключителния концерт, изнесен от читалищни състави, всички участници получиха грамоти и подаръци.

В навечерието на 24-ти май пред гражданите беше представена книгата „Пътят на читалището“ с автор Ваня Давидова – дългогодишен библиотекар в библиотека „Наука“. Книгата проследява 150 -годишната история на троянското читалище „Наука“ и е посветена на 150-годишнината му. Същата вечер беше и премиерата на художествено – документалния видео-разказ „Ще бъдем, защото сме били“ с времетраене 1 час и 10 мин., реализиран с активното съдействие на библиотечния екип и финансиран от Национален фонд „Култура“. Заедно с него бяха изработени и 2 кратки рекламни клипа с времетраене 3 и 10 мин., представящи работата на читалището в настоящия момент.

През 2023 г. библиотеката кандидатства и спечели проект към Министерството на културата за обновяване на книжните фондове „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“. Проектът е на стойност 2 669 лв. Със средствата са закупени 135 книги, които към настоящия момент се обработват и в най-скоро време ще бъдат на разположение на читателите.

Съществен дял в комплектуването на библиотечните фондове с нови книги имат даренията за библиотеката. През 2023 г. от дарения са постъпили 321 книги, като съществен дял има дарението, направено от издателство „Кибеа“ – 140 книги на стойност 2167 лв., повече отраслова литература. Дарението е част от дарителската кампания на издателството под мотото „Дари книга, подари любов“. Със собствени средства са закупени 71 книги.

Приоритет за нас е работата с децата. Затова и през отминалата година организирахме 15 групови посещения в библиотеката на деца от начален курс и детските градини.

При тези посещения запознаваме децата с библиотеката. Научават как могат да станат читатели. Представяме им интересни презентации и беседи за историята на нашата библиотека, за ползата от четенето, за съкровищата, които ще открият в книгите.

Инициативата „Лятно четене“ е насочена към децата от града и има за цел да предостави време и място, където те да прекарат пълноценно част от лятната ваканция. Заниманията имат образователен и забавен характер. Децата имаха възможност да четат свои любими произведения, както и произведения, свързани с годишнини на автори или събития. Срещите в библиотеката бяха придружени с интересни дискусии и презентации на теми: „Велики човешки изобретения“; „Шарл Перо“ и „Червената шапчица“; „Библиотеката в Александрия“; „Гатанки за деца“; „Румцайс“ – книга от нашето детство“; „Вълкът и седемте козлета“ – приказка в картинки“; „Как работи библиотеката“; „Робинзон Крузо – вечният приключенец“; „Асен Босев и неговите произведения за деца“; „Елисавета Багряна“. Малките читатели попълваха читателски дневници, рисуваха герои от книги, споделяха впечатления от прочетеното. Тази година в инициативата се включиха 34 деца.

На фейсбук страницата на Детския отдел на библиотеката бяха публикувани 10 статии с автор Весела Йорданова: „Книги от нашето детство“; „Библиотечни правила“; „Как да накараме детето да чете“; „Пролетни празници“; „Забавления между библиотечните рафтове“; „За Васил Левски“; „За народните будители“; „Детски приказки“ – 5 бр.; „Детски стихове“ – 14 бр.; „Детски песнички“ – 10 бр.

С цел популяризиране на книги бяха подредени 7 тематични витрини: „Аз, Буки, Веди, Глаголи“; „Троян и неговите писатели“; „90 години от рождението на Дончо Цончев“; „Един балканджия до болка влюбен в родния край – 100 години от рождението на Ганко Цанов“; „Нови книги – дарение от Троянския манастир“; „130 години от рождението на Елисавета Багряна“; „Големите будители на малкия град“.

На 17 ноември 2023 г. нашата библиотека се включи в „Ден на четенето“ – една инициатива на Фондация „Четене“. Провокирахме 10 читатели, посетили библиотеката в този ден да прочетат откъси от свои любими произведения. 10

читатели се включиха и в Детския отдел. Получиха се интересни дискусии и предложения за бъдещи подобни инициативи.

Във вестник „Троянски глас“ бяха публикувани 5 статии с автор Тотка Станчева със заглавия: „Четатон в библиотеката“; „Киното в Троян“; „70 години Детска музикална школа“; „Ще бъдем, защото сме били“; „Дни на талантите и интересите 2023 под надслов: “Бъдещето през моите очи“.

В библиотеката има 9 компютърни работни места, предназначени за читатели, 2 от които са в Детския отдел. За улеснение на читателите и с цел подобряване на обслужването предоставяме копирни услуги. Библиотечните служители оказват на читателите помощ при работата с компютрите и издирването на информация чрез Интернет, както и в бази данни на други библиотеки.

Библиотечната документация – Инвентарна книга и Книга за движение на библиотечния фонд се попълва стриктно. Системно се попълват каталозите и картотеките. Фонд „Краезнание“ се попълва по възможно най-добрия начин. Статистически данни:

Фондова наличност на 1.01.2023 г. – 122 445 тома

Новопостъпили книги до 31.12.2023 г. – 392 тома на стойност 5 811.18 лв.

Отчислени до 31.12.2023 г. - 324 тома на стойност 589.36 лв.

От тях: 60 несъбираеми и 264 с остаряло съдържание

Фондова наличност към 1.01.2024 г. – 122 513 тома

През 2023 г. в библиотеката се получаваха 15 периодични издания.

Потребители на библиотеката – 1196

Възрастни – 1011

До 14 годишна възраст – 185

Общо посещения – 18614

Детски отдел – 1130

Заемна за възрастни – 16778

Читалня – 706

Заети библиотечни материали:

Книги в Заемна за възрастни - 24208

Периодични издания в читалня – 1620

Справочни издания и книги в читалня – 214

Книги в Детски отдел – 1690

Електронни документи - 521

Изработени са 10 писмени библиографски справки с по над 10 заглавия

В Детска музикална школа обучението е индивидуално, два пъти в седмицата. Класовете са по пиано, флейта, блок флейта, китара и акордеон. Възрастта на участниците е от предучилищна възраст до 19-годишни, когато се завършва курсът на обучение в школата. В музикалната ни школа се обучават 120 ученика.

Учениците и преподавателите участват в следните дейности и събития:

1.21. април – участие на деца от ДМШ в „Дни на талантите интересите“ в НЧ „Наука – 1870 г.“-Троян

- 2.29. май – Участие на преподаватели от ДМШ /Амория Маркова, Мариета Куцарова и Радиана Радионова/ в концерт, посветен на 100 години от рождението на Маестро Владимир Парушев
3. Юбилеен концерт 70 години ДМШ в Троян – „На крилете на музиката” с участието на деца и преподаватели от ДМШ
4. „Спомен за Веси” – музикална вечер в памет на Весела Марешка, с участието на Михаил Иванов – преподавател по китара в ДМШ
5. м. юни – Летни продукции на класовете по музикални инструменти
6. 22. ноември – Отбелязване 100 години от рождението на Владимир Парушев, с участието на деца и преподаватели от ДМШ /Амория Маркова, Мариета Куцарова/
7. Коледни продукции на класовете по музикални инструменти
8. Участие на деца от ДМШ в различни читалищни, училищни и обществени мероприятия – читалищен Коледен бал, Коледен концерт на у-ще „В. Левски” и др.

Едно от най-важните неща за ДМШ е високото ниво на преподавателската дейност. Това се дължи на ентузиазираните, талантиливи и изобретателни преподаватели в школата – Амория Маркова, Мариета Куцарова, Надежда Бурева, Радиана Радионова, Марияна Минева, Вероника Тодорова и Михаил Иванов.

Дует „Фантазия“ вече 33 години активно допринася с творчеството си за артистичната атмосфера на града. Традиционно Амория Маркова – пиано, и Мариета Куцарова – флейта, свирят на изложби, поетични вечери и коктейли.

Изключително запомнящо беше участието на дуета в два от цикъла концерти, посветени на 100 годишнината от рождението на Маестро Владимир Парушев.

Заедно с гостуващите млади джаз певци и музиканти те изпълниха едни от любимите произведения на Маестро.

Трябва да отбележим и участието на дуета в юбилейния концерт на ДМШ по случай нейната 70-годишнина.

Интересно и различно като идея беше участието на дует „Фантазия“ и преподавателите от Детската музикална школа към НЧ „Наука -1870г.“ на Великденския концерт в Троянския манастир „Успение Богородично“ по покана на Йеромонах Стефан.

Дуетът има много богат и разнообразен репертоар, натрупан през годините, който обогатява постоянно.

През изминалата 2023 година в състава на Вокална студия „Усмивка“ участват 22 деца на възраст между 7 и 10 години. Съставът се е увеличил с 9 деца, което се дължи изцяло на професионалната и отдадена работа на нейния ръководител – Надежда Бурева. С децата се работи индивидуално и групово.

Студията взе участие в следните мероприятия:

1. Месец април – Участие в Дни на талантите и интересите – НЧ „Наука – 1870 г.”;

2.Месец юни – Участие в концерт в с. Терзийско по повод 100 години от създаването на НЧ „Зора“;

3.30 юни – Продукция на ВС „Усмивка” в зала „Форум”;

4.Месец ноември – 22.11. – Участие във „Вечер на християнското семейство” в Троянския манастир „Успение Богородично“;

5.Месец декември – 15.12. – Откриване на Коледния базар в Троян с участието на децата от ВС „Усмивка”.

С помощта на финансиране от Община Троян в размер на 1000 лева бяха закупени нови сценични облекла за ВС „Усмивка” – 19 броя поли и 19 броя блузи, изработени от „КОНТРАСТ” – АС ООД, гр. Хасково.

В състава на Фолклорен ансамбъл „Траяна“ за 2023 г. участват над 140 танцьора - 54 деца, разделени в две възрастови групи – начинаещи и напреднали, концертен състав с 15 танцьора, около 75 танцьори в двете групи към „Ха, за здраве“ – начинаещи и напреднали.

Ръководител и репетитор на ансамбъла е Радослав Бачевски, който има богат опит в танцовото изкуство.

От месец януари 2021 г. ФА „Траяна“ работи с хореографа Мирослав Димитров - хореограф на Ансамбъл „Пирин“. Освен танците – Северняшки, Родопски, Тракийски и Пирински, които застанаха в основата на спектакъла „Картини от България“, който е финансиран от Национален фонд „Култура“ и Община Троян, г-н Димитров постави Шопски и Троянски танц. С част от групата „Ха, за здраве“ постави и Добруджански танц.

Ръководител на начинаещите танцьори е Тая Макавеева, която е и реквизитор на Фолклорен ансамбъл „Траяна“. На напредналите деца ръководител е Радослав Бачевски. Корепетитор е талантиливата акордеонистка Валентина Казанджиева.

Дългогодишният опит на ръководителите в сферата на фолклорното ни танцово изкуство, съчетани с гъвкава работна методика, допринасят за качествено обучение на младите танцьори. Програмата за обучение на народни танци за деца включва комплекс от танци, хора, игри, словесен фолклор, както и запознаване на децата с различни обичаи и традиции.

Методиката на преподаване е съобразена с възрастта и възможностите на децата.

В залата по народни танци децата се учат на постоянство, креативност, артистичност, свикват да общуват свободно и да бъдат част от колектив. Часовете по народни танци включват:

- задължителна замявка (екзерсис) и
- основна част – т.е. заучаване на елементи от различни по стил и размер комбинации, които с подходяща хореография биват съчетани в танц. Целта е, докато се забавляват, децата да преговарят всичко, което са научили.

Учебната фолклорна година започва през месец октомври и продължава до края на месец юни. Децата, които се обучават в детския фолклорен ансамбъл, са на възраст от 8 до 14 г. Репетициите се провеждат два пъти седмично с продължителност, съобразена с възрастта на децата (1 час). По време на своето

обучение децата взимат участия в концерти и фестивали, организирани от Читалището и Общината.

Изяви и участия на детски състав към ФА „Траяна“:

- 24.04.2023 г. - участие в спектакъла „Картини от България“ в НЧ „Наука – 1870 г.“, гр. Троян. Представяне на спектакъла отново пред троянската публика;
- 26.04.2023 г. - участие в „Дни на талантите и интересите“ в гр. Троян;
- 24.05.2023 г. - участие в градското шествие по случай Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност в гр. Троян;
- 27.05.2023 г. - сбор в село Калейца – в Празника на гъбите;
- 02.06.2023 г. - сбор в село Бели Осъм;
- 10.06.2023 г. - участие пред Общината по случай посрещане на делегация;
- 18.06.2023 г. - участие в окръжния фестивал „ТРОЙЧЕ“, който се проведе в гр. Априлци, където завоюват 3-то място при първа възрастова група от 6 до 11 години. На фестивала децата получават и специалната награда на НЧ „Светлина 1894 г.“ гр. Априлци;
- 19.06.2023 г. - участие в концерт, организиран от НЧ „Наука 1870 г.“ – Троян, по случай закриване на творческия сезон;
- 15.09.2023 г. - участие в откриването на новата учебна година в у-ще „Св.Св. Кирил и Методий“ в града.
- 17.11.2023 г. - участие в юбилейния концерт по случай 15 години ФА „ТРАЯНА“.

През изминалия сезон концертният състав ФА „Траяна“ имаше следните участия:

- 26.02. – участие в празника „Сирни заговезни в Троян“;
- 24.04. – в читалище „Наука-1870 г.“ – спектакъла „Картини от България“ – участват деца и възрастни;
- 24.05. – Участие в концертите на пл. „Възраждане“ на детската формация;
- 27.05. – с.Калейца – събор на селото
- 02.06. – с.Бели Осъм – събор на селото
- 10.06. – Празник „Здравей, здраве Троян“ – пред Информационно- културен център;
- 13.06. – Концерт на ФА „Траяна“ в читалищния салон за закриване на сезона;
- 18.06. – Фестивал „Тройче“ в гр. Априлци – спечелихме специалната награда на Община Априлци за детската формация; Първо място за концертния ни състав и първо място за групата между 12 и 18 години;
- 04.08. – Концерт на ансамбъла в гр.Добринище;
- 12.08. – участие в откриването на Орешапски панаир, 2023 година;
- 23.09. – участие във Фестивал на сливата;
- 17.11. – концерт в читалището по случай 15 години от създаването на Фолклорен ансамбъл „Траяна“;
- 07.12. – участие в програмата на Коледен благотворителен бал на читалището.

Група "Ха, за здраве!" е създадена на 9 май 2005 г. към Народно читалище "Наука - 1870 г.". Има групи за начинаещи и напреднали. Репетициите са два пъти в седмицата.

Целта на групите е изучаване и запазване на българските народни хора, за развлечение и раздвижване след работния ден, за зареждане с положителни емоции при всяка репетиция.

От създаването на групата ръководители са били:

- Иван Иванов - от самото начало до 2017 г., като помощник за кратко време е била и Петя Найденова;
- Драгослав Драганов;
- Детелина Кръстева, Тодорка Христова, Галина Цветкашка и Деян Мошеков през 2018 г.;
- Мартин Мочков през 2019 г.;
- Илиан Данаилов и Галина Цветкашка от 2020 г. до момента.

През изминалата 2023 г. датите на концертите са :

- 5 - 6 август Добринище с ансамбъл "Траяна";
- 13 май Ловеч - Фестивал на люляците;
- 24 април концерт „Картини от България“ в Троян;
- 17 ноември „15 години ФА „Траяна“ в читалището в Троян;
- Забавление на гостите на р-т "България" в новогодишната нощ.

Предстои създаването на нов спектакъл „ТроянЪТ“ от хореографа Мирослав Димитров и по този начин да утвърдим традициите на ФА „Траяна“ и групата за хора „Ха, за здраве“.

ФА „Траяна“ се подпомага финансово от Община Троян и дарители.

Школата по изобразително изкуство отбеляза 20-та си година през 2023 г. Нейн ръководител е Маргрет Креклешка. През годината работиха 24 деца на възраст от 5 до 14 години.

През изминалата 2023 година школата участва в някои конкурси и спечели следните награди:

1. Национален конкурс „Нарисувай ми слънце 2023“ на Сдружение за български семейни ценности, традиция и култура „Българче“

1.1. Категория „Най-добър екип“

➤ Специална награда за екип в състав:

Мирра Тодорова
Лора Маламова
Божидара Маламова
Милица Банкова

➤ Първа награда за екип в състав:

Александра Ковачева
Маргрет Креклешка

➤ Втора награда за екип в състав:

Мариан Вучков
Маргрет Креклишка

**1.2. Категория „Най-усмихнато слънце“
Божидара Маламова – първа награда**

2. Конкурс „Будителите в нас“ на Община Троян

**2.1. Първа възрастова група – от 1 до 4 клас
Боян Влаховски, 8 години – първо място
Цветелина Иванова, 8 години – трето място
Станислава Петрова, 9 години – поощрителна награда**

**2.2. Втора възрастова група – от 5 до 7 клас
Елена Маркова, 12 години – второ място**

**3. Конкурс за детска рисунка „Четири сезона в Централен Балкан“ на
Дирекция Национален парк Централен Балкан
Боян Влаховски, 8 години – грамота за участие
Цветелина Иванова, 8 години – грамота за участие
Ивайла Банчева, 8 години – грамота за участие**

4. Конкурс „С очите си видях бедата“ – Общински етап

**4.1. Първа възрастова група – от 7 до 10 години
Боян Влаховски, 7 години – второ място
Надежда Георгиева, 8 години – трето място**

2023 година беше специална за школата, тъй като се навършиха 20 години от нейното създаване. Годишнината беше отбелязана с юбилейна изложба във фоайето на НЧ „Наука-1870 г.“ – гр. Троян, която беше съчетана с празника на детето 01.06. По случай 20-годишнината на Школа по изобразително изкуство към НЧ „Наука-1870 г.“ – гр. Троян, ръководителят на школата Маргрет Креклешка получи от г-жа Донка Михайлова, кмет на Община Троян, Грамота за професионализма и усърдието, с които учи децата на любов към изкуството.

Дамският камерен хор е с диригент и корепетитор Надежда Бурева. Хорът се състои от 22 хористи на възраст между 40 и 70 години. Репертоарът на хора е много богат: обработен фолклор, планинарски песни, църковни песнопения и т.н.

През изминалата 2023 година Дамски камерен хор взе участие в следните концерти, празници и фестивали:

1.м. април – Участие в спектакъла „Картини от България“ в Троян;
2.30. април – Концерт в Троянския Манастир – съвместно със смесен хор от Франция;

3. 30. май – Съвместен концерт на ДКХ със Смесен хор „П. Пипков” – Ловеч в Ловчанско читалище „Наука”;
- 4.06.юни – „Спомен за Веси” – музикална вечер в памет на Весела Марешка – зала ” Форум”;
- 5.28.06. – 03.07. – Участие на ДКХ в Международен фестивал „Син диамант” в Соренто – Италия;
- 6.29.07. – Участие на ДКХ в концерт, организиран в памет на Сава Попсавов – 100 години от рождението му и 70 години от записването на „Ясен месец веч изгрява” – Троян;
- 7.м. август - Участие на ДКХ в спектакъла „Картини от България”- в Банско;
- 8.09. септември – Концерт в Храм „Света София” в Несебър;
- 9.25. октомври – Юбилеен концерт – 30 години ДКХ – в НЧ „Наука – 1870 г.” – Троян;
10. декември – Съвместен Коледен концерт със Смесен хор „Панайот Пипков” – Ловеч в Ловчанско читалище „Наука”.

През 2023г., благодарение на финансиране в размер на 2300 лв. от Община Троян, за Дамски камерен хор бяха закупени нови сценични облекла - 28 броя рокли с фолклорни мотиви, изработени от „ВЕНИКС” – ЕООД, гр. Пловдив.

Ръководител на Студия „Гласове” е Мариета Жекова. Г-жа Жекова е доказал се професионалист с много успехи зад гърба си. През 2023 г. в студията се обучават около 11 солисти от 8 до 18 години. Децата развиват певческите си възможности в различни жанрове. Студията навърши 18 години и вече има завършили възпитаници, които професионално се занимават с музика - създават авторски песни с клипове.

От студията се реализираха следните участия през 2023 година:

1. 17.02.2023г. - Участие на солисти от Студията в тържественото отбелязване на патронния празник на СУ „Васил Левски”;
2. 25-26.02.2023г. Първи национален конкурс за млади изпълнители на популярна песен „Музиката е мечта” – София. Председател на журито: Нели Рангелова:
 - Първа награда, диплом и медал /4 група/ - Лъчезар Иванов;
 - Втора награда, диплом и медал /4 група/ - София Иванова;
 - Грамоти за отлично представяне в трета група: Преслав Делчев, Даная Петкова и Мариана Петкова;
3. 30.03.2023г. - Изготвяне на 2 броя музикални клипове на Христиана Мирова за явяване на кастинг за изпълнители в „Детската мелодия на годината“ 2023:
 - ОДОБРЕНА Е от професионалното селекционно жури на конкурса;
4. 07-09.04.2023г. XVI Национален конкурс за млади изпълнители на популярна песен „Звездици за Лора” – Свищов:

- Преслав Делчев /3 група/ - наградата на Highlight Singing Academy;
 - Лъчезар Иванов /4 група/ - награда на Зеки Емин;
5. 29.04.-01.05.2023г. – XI национален младежки конкурс с международно участие „Петнадесет лалета“ – Хисаря. Конкурсът е към Министерство на културата. Председател на журито – Мими Иванова:
 - Трета награда в 1 възрастова група /направление „15 лалета“/ - Велизар Димитров;
 - Първа награда в 3 възрастова група /направление „15 лалета“/ - Лъчезар Иванов;
 - Първа награда в 4 възрастова група /направление „15 лалета“/ - София Иванова;
 6. 03.05.2023г. – монтиране на нови апаратури в кабинета по музика /по проект „Заедно в изкуствата и спорта“/ - Мишпулт „Dynasord“ и тонколони „Yamaha“;
 7. 11.05.2023г. – „Измерения“ – празничен концерт с билети в салона на НЧ „Наука-1870 г.“ на Студия „Гласове“ и ВГ „Гласчета“ по случай Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност и 100 години от рождението на Маестро Владимир Парушев. Със специалното участие на Вероника Тодорова и Радко Петков;
 8. 16.05.2023г. - Участие на солисти от Студията в тържественото изпращане-концерт за Випуск 83 на СУ „В. Левски“:
 - Вокални изпълнения – Преслав Делчев и Михаил Дундев;
 9. 22.05.2023г. – Връчване на Грамота от РУО на Мариета Жекова за високопрофесионална дейност в системата на средното образование;
 10. 01.06.2023г.- Музикален поздрав, отправен от Мина Малекова, Мариана Петкова и София Иванова към гостите на СУ „В. Левски“ от Златоград, София и Смилян по Национална програма „Иновации в действие“/кабинетът по музика/;
 11. 14.06.2023г. С решение на педагогическия съвет на СУ „В. Левски“ зрелостникът Михаил Дундев /солист на Студията/ се удостоява с наградата „Чест и достойнство“;
 12. 22.06.2022г. - Дипломен концерт за Випуск 83 на СУ „В. Левски“ в салона на Община Троян:
 - Вокални изпълнения – Михаил Дундев, Христиана Мирова, Преслав Делчев и Преслава Събчева;
 13. 29.06.2023г. Радко Петков е приет за студент в НМА „Панчо Владигеров“ – София, специалност „Поп и джаз пеене“;

14. 02.07.2023г. – Участие на Лъчезар Иванов и Мариета Жекова в тържествената церемония и финален концерт на Конкурса за нова авторска песен „Детска мелодия на годината“ 2022 и заснемане на песента „Планета Земя“ от БНТ, гр. Балчик:

- Награда на публиката и зрителския вот на България;
- Първа награда и **ПОБЕДИТЕЛ** в „Детска мелодия на годината“ 2022 – Лъчезар Иванов;
- Почетен плакет, статуетки, медали и дипломи за авторите на песента, както и за нейния изпълнител - Лъчезар Иванов;
- Диплома за Мариета Жекова - вокален педагог на песента – **ПОБЕДИТЕЛ** от НФ „Детска мелодия на годината“ 2022 /връчена ѝ от продуцента и Арт директор на конкурса – Надя Ботева;
- Издаване на песента в компактдиск „Детска мелодия на годината 2022“;
- Предстои излъчване на записа от финалния концерт и церемония по награждаването по БНТ и другите медийни партньори;

15. 30.06.-02.07.2023г. Международен Арт конкурс „Сезони“ – Бургас:

- Първа награда в 4 гр. „С песните на Тончо Русев и Ст. Диомов“ – София Иванова;
- Първа награда в 4 гр. „Сезони“ – София Иванова;
 - Удостоена и с почетния плакет на конкурса;
 - Квота от Община Бургас за участие в конкурса „Бургас и морето Junior“;
 - Безплатно участие в кастинг – творчески форум на Iscart;
 - Безплатен майсторски клас, проведен от международното жури;
 - **НАГРАДАТА** на Професионалното жури: **CERTIFICATE** за София Иванова с участие в **КАСТИНГ** на Творчески форум 2023 на Академията на ISCARD – Швейцария пред международно жури в състав: Hristina Botvinovska, Maestro Enzo Campagnoli, Gianni Testa, Giovanni Segreti Bruno и Maestro Valentin Peytchinov. След публикуване на резултатите от кастинга, наградата на София е – **Admitted for Trinity Music grade level studying and exam for Diploma Kids Voice Malta /September 2023 starting/, Viva la Video Box Rai 2;**
- Първа награда в 3 гр. „Сезони“ – Лъчезар Иванов;
- Трета награда в 3 гр. „Сезони“ – Мариана Петкова;
- Поощрение в 3 гр. „Сезони“ – Преслава Събчева;
- Първа награда във 2 гр. „Сезони“ – Преслав Делчев;
- Трета награда във 2 гр. „Сезони“ – Даная Петкова;
- Втора награда в 1 гр. „Сезони“ – Велизар Димитров;
- Трета награда в 1 гр. „Сезони“ – Христиана Мирова;
- Сертификат за Мариета Жекова от Творчески форум 2023 за креативност и качество на музикалния коуч: **ISCART international school of culture and art /Lugano, Switzerland/;**

16. 15.09.2023г. - Тържествено откриване на учебната 2023/2024 г. – концерт в двора на СУ „В. Левски“:
 - Вокални изпълнения: Преслав Делчев, Никола Терзиев и Мариана Петкова;
17. 25.09.2023г. - „30 години училища Европа“ /залата на община Троян/: концертно участие на Даная Петкова, Преслав Делчев и Никола Терзиев;
18. 08.10.2023г. - Студиен запис в София на Христиана Мирова и „Песен за България“ от националния конкурс за авторска песен „Детска мелодия на годината“;
19. 14.10.2023г. – Петковден, празник на град Троян – участие с вокални изпълнения на 3-ма солисти от Студията /площад „Възраждане“/:
 - Даная Петкова, Лъчезар Иванов и София Иванова;
20. 22.10.2023г. - Концерт „100г. от рождението на Вл. Парушев – Маестрото“ /зала „Форум“ на читалището/:
 - Участие с вокални изпълнения на Преслав Делчев, Лъчезар Иванов и София Иванова;
21. 01-03.12.2023г. - Международна музикална Академия „Нота по нота“ – Пазарджик /с две селекции/. Професионално жури в състав: проф. Етиен Леви, Мая Райкова /продуцент в БНР/ и Борис Тасков:
 - Първа награда в 4 гр., Диплома, статуетка и сертификат за двудневен майсторски клас – София Иванова;
 - Трета награда в 4 гр., Диплома, статуетка и сертификат за двудневен майсторски клас – Лъчезар Иванов;
 - Трета награда в 3 гр., Диплома, статуетка и сертификат за двудневен майсторски клас – Преслав Делчев;
 - Наградата за вокален педагог на конкурса, диплома и статуетка – Мариета Жекова;
22. 07.12.2023г. - Благотворителен коктейл на НЧ „Наука – 1870г.“ /ресторант „България“/ - участие на Преслав Делчев с вокално изпълнение;
23. 18.12.2023г. - Участие на солисти от Студията заедно с ВГ „Гласчета“ при СУ „В. Левски“ в концерт по проект „Заедно в изкуствата и спорта“ /зала „Форум“ на читалището/;
24. 20.12.2023г. – участие на солисти от Студията в благотворителния концерт „Коледно чудо“ на СУ „В. Левски“ /физкултурен салон на училището/;
25. 21.12.2023г. - Участие на Дейна Илиева и София Терзиева с вокални изпълнения в Коледния концерт на езикова гимназия „Екзарх Йосиф I“ – Ловеч;

26. 23.12.2023г. - Участие на Студията в Коледния читалищен концерт на пл. „Възраждане“ /несъстоял се поради лошото време!/;

Студията се подпомага както от спонсори, така и от родителите на участниците в нея.

2023 г. бе изпълнена с предизвикателства за театралния ни състав.

Въпреки трудните времена и личните проблеми в нашия артистичен колектив, съумяхме да продължим тенденцията театралният състав да представи своята ежегодна премиера.

През януари и февруари месец на 2023 г. – Трупата разглежда различни текстове, предназначени за сценична интерпретация, с цел те да бъдат адаптирани в театрална постановка за лобителския състав.

През март и април последваха няколко предложения за изготвяне на спектакъл.

Първо бе предложението да се поставят “Трите баби” – сценична интерпретация на Христо Шойлеков (млад троянски артист), базирана на едноименния стих на Елин Пелин. Това предложение бе отхвърлено, защото екипът сметна, че не е подходящо.

Второ бе предложението да бъде поставена пиесата “Полковникът птица” от Христо Бойчев, това предложение бе отхвърлено поради бюджетни съображения, свързани с цената на авторските права на текста.

Трето бяха изложени две предложения едновременно. Авторски аудиовизуален спектакъл “По стръмни брегове” и сценична интерпретация в стил “Комедия дел арте”, базирана на текста на Херберт Бергер “Добре облечени трупове”. Поради времеви, технически и бюджетни съображения бе избран вторият вариант.

През месец юни започна работа по спектакъла, като голяма част от този процес бе актьорите да усвоят импровизационните техники и похвати на “Комедия дел арте”.

През месеците юли, август и септември се състоя същинската постановъчна дейност по проекта.

През месец октомври се състоя премиерата на вече значително изменения начален текст. Името на спектакъла е “Троб съм”.

През ноември и декември продължиха репетициите по “Троб съм” и бе направена организация за представление в гр. Плевен. То се състоя в първите седмици на 2024 г.

Дружеството на троянските писатели е създадено след промените в България. Дотогава то се е назовавало Литературен клуб „Минко Николов“. А след това приема името Дружество на троянските писатели. В него днес членуват около 20 поети и писатели. Председател на дружеството е г-н Илия Ганчев. Поради влошаване на здравословното състояние на г-н Ганчев дружеството работеше непълноценно.

Състоя се една творческа среща с писателката Румяна Халачева.

От пет години към дружеството се присъединиха и младите автори от Литературен клуб „Орфей“ с ръководител г-жа Лина Борджиева.

През 2023 година Литературен клуб „Орфей“ извърши следните творчески дейности:

- Творчески сборки във връзка с обсъждане на нови литературни творби, както и възникнали специфични теми, мотиви и въпроси на участниците в клуба;
- Творчески сборки във връзка с обсъждане и репетиции на рецитал, свързан с представянето на четвъртото издание на литературен алманах „Гласът на душата“ – 2023 г.;
- Представяне на четвъртото издание на литературен алманах „Гласът на душата“ – 2023 г. в гр. Троян – НЧ „Наука – 1870 г.“;
- Представяне на четвъртото издание на литературен алманах „Гласът на душата“ – 2023 г. в гр. Ловеч – СУ „Св. Климент Охридски“;
- Представяне на четвъртото издание на литературен алманах „Гласът на душата“ – 2023 г. в гр. Ловеч – Клуб на дейците на културата;

Забележителна е работата на членовете на Литературен клуб „Орфей“. Най-много ни радва активността на младите ни творци, които са изцяло вдъхновени от своя ръководител г-жа Лина Борджиева.

В раздела художествено-творческа дейност трябва да отбележим и следните организирани мероприятия:

Традиционно през 2023 г. за 18-ти пореден път реализирахме обичая „Сирни заговеци в Троян“, който е много атрактивен и посещаван от жители и гости на града.

Реализиране на фолклорния танцов спектакъл „Картини от България“, който е уникален, тъй като е с авторска музика и хореография, специално създадени за спектакъла. За първи път изпълненията на Фолклорен ансамбъл „Траяна“ – деца и възрастни, Дамски камерен хор, театралния състав, Студия „Гласове“ и групата „Ха, за здраве“, бяха обединени в общ спектакъл, общо с 94 изпълнители на сцената, през 2022 година. Това стана най-вече благодарение на таланта на г-н Мирослав Димитров. Спектакълът бе игран на сцените в Троян, Плевен, Добринище.

Художествено документалният видеоматериал „Ще бъдем, защото сме били“ е проект, одобрен от Национален фонд „Култура“. Чрез този филм се направи нещо безценно за читалището, благодарение на читалищния екип, който работи по реализацията на проекта. В него е събрана 150-годишната история на читалището, която е представена по изключително емоционален и модерен начин. Филмът бе прожектиран два пъти пред публика – за 24 май и 1 ноември – Ден на народните будители.

Съорганизатори бяхме и на поредното издание на „Български фестивал на сливата“, който през 2023 г. беше много мащабен.

Съвместно с Троянски манастир „Успение Богородично“ организирахме няколко концерта на територията на манастира.

Реализирахме и редица постановки на гостуващи професионални театри: Сатиричен театър, Музикално училище гр. Плевен, театри от Търговище, Добрич, Габрово, Кърджали, Театрална школа „Нюанси“ – Троян, Хасково, Шумен, Театър „Искри и сезони“, Сливен, Филхармония – Разград, Фолклорен

ансамбъл „Родоп“, Концерт на Веселин Маринов, Музикално – драматичен театър – Велико Търново, Театрални сборни формации от гр.София и др.

Троян беше един от трите града, в които световноизвестният диригент Йордан Камджалов, предпочете да направи концерт – „Възвишение“.

Кинопрожекциите стартираха от месец юни до месец септември.

През 2023 година са реализирани:

- 31 театрални представлния от националния афиш;
- 20 куклени театри за деца;
- 170 кинопрожекции;
- 4 изложби;
- 11 срещи в зала „Форум“ и читалищен салон – политически и НПО;
- 4 представяния на книги;
- 2 благотворителни инициативи – концерт и Коледен бал;
- 2 циркови представления.

Общо сме имали 27410 посетители - зрители и 18614 посещения в библиотеката.

Посещенията за 2023 година в читалището са 46 024 (без посещенията на самодейците).

Посетителите (включително и самодейците) са 30102 човека.

Настоятелството на НЧ „Наука – 1870 г.“ е заседавало 11 пъти. На всички заседания е присъствал и Председателят на Проверителната комисия – г-жа Стела Маринова.

Работа по проекти

През 2023 година кандидатствахме по три програми. Два проекта бяха одобрени. Те са на обща стойност 17 660 лв. Един не е одобрен и е на стойност 14 980 лв.

1. „Ще бъдем, защото сме били“ е проект, одобрен от Национален фонд „Култура“ и е на обща стойност 14 989.50 лв. Проектът е реализиран и в момента тече проверка по неговото отчитане.

2. Библиотеката на НЧ „Наука – 1870 г.“ – Троян кандидатства с проект по програмата на Министерство на културата „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2023 на стойност 2669.66 лв. Проектът е реализиран и отчетен.

3. „ТроянЪТ – Голяма Богородица и панаирЯТ“ е проект, който не бе одобрен от Национален фонд „Култура“.

Партньорства и членства на НЧ „Наука – 1870 г.“:

- партньори сме на всички детски градини, училища и читалища в Община Троян;

- добри партньорски практики имаме с Община Троян, Троянски манастир „Успение Богородично“, Музей на народните художествени занаяти и приложните изкуства - Троян, Национално изложение на художествените занаяти и изкуствата - с.Орешак, Галерия „Серякова къща“, НПО (Посока „Европа“, Сдружение „МИГ Троян, Априлци и Угърчин“, Туристическите

дружества в града, Пенсионерски клубове, Ловно рибарско дружество – Троян, Църковно настоятелство на Храм „Св. Петка Параскева“ и др.

- партньорство с регионални медии;
- добро партньорство имаме и с бизнеса в града;
- член сме на Съюза на организациите за любителско изкуство, НД „Традиция“ и Сдружение „МИГ Троян, Априлци и Угърчин“.

Част от социалната политика на читалището е предоставянето на билети на по-ниски цени за хора в неравностойно положение, както и улесняване на техния достъп до театралния салон и библиотеката, посредством подежник, закупен по проект одобрен от АХУ.

Читалищното настоятелство е регламентирало и по-ниско заплащане на такси за деца от социално слаби семейства при посещение и обучение в читалищните формации.

Работим с представители на етнически общности и различни възрастови групи, помагаме им да придобият начална компютърна грамотност.

Добра практика се оказва и организирането на пътувания до различни градове в страната за посещение от троянци на различни културни събития – концерти, театри, опери и др.

Дейността на читалището се подпомага много активно от Община Троян и дарители.

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „НАУКА – 1870 г.“

гр.Троян, пл. „Възраждане“

секретар (0670) 62060

библиотека

организатори (0670) 64323

моб. тел. 088 8757460

e-mail: nauka_tr@mail.bg

URL www.naukatroyan.org

Изготвил,

Ст. Марешка

